

လေ့လာခြင်း(၇)

ဘုရားသခင်ကဒါဝိဒ်မင်းနှင့်ပြုသော ဂတိတော်

န စမသာဓုန အသီလေဇိ

ဘုရားသခင်ကအာ ဗြဟံနှင့်ပြုခဲ့သော ဂတိတော်မှာ - ကမ္ဘာမြေပေါ်ရှိ
 လူမျိုးစုအားလုံးသည်၊ သူနှင့်သူ၏အမျိုးအနွယ်အားဖြင့်ကောင်းကြီးမင်္ဂလာ ရလိမ့်မည်။ လေ့လာခြင်း(၅)တွင်ကောင်းကြီးမင်္ဂလာ ကမ္ဘာမြေ
 ပေါ်သို့ဆောင်ယူလာမည့်အာ ဗြဟံ၏တဦးတည်းသော အမျိုးအနွယ်မှာ ယေရှုဖြစ်ပါသည်။ ဤအကြောင်းကို ဓမ္မသစ်၌
 ရှင်းလင်းစွာဖော်ပြထားပါသည်။ (ဂလုဒး၁၆)
 အာ ဗြဟံသည်ယုံကြည်ခြင်း၏စံပြနမူနာ ဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ယုံကြည်ခြင်းကိုပြသလိုလျှင်၊ အာ ဗြဟံကဲ့သို့ ဘုရားသခင်၏
 နုတ်ကပတ်တော်ကိုအပြည့် အဝယုံကြည်ကာ အလိုတော်အတိုင်းနာခံမှုရှိရမည်။
 အာ ဗြဟံမှဆင်းသက်သော ကုသရေလလူမျိုးစုသည် အဲဂုတ္တုပြည်၌ ကျွန်များ ဖြစ်ခဲ့သည်။
 ကြောက်မက်ဘွယ်ကောင်းသည့်ဝဝမျိုးသော ကပ်ဆိုးကြီးဖြစ်ပြီး နောက်အဲဂုတ္တုလူမျိုးများက ကောင်းကင်ဘုံ၌
 ထာဝရဘုရားသခင်တဆူရှိ ကြောင်းနှင့် ကမ္ဘာလောကပေါ်ရှိ အရေးကိစ္စအားလုံးကို အုပ်ထိန်းနေကြောင်း သိခဲ့သည်။
 ယင်းကြောင့်ကျွန်များဖြစ်သည့် ကုသရေလလူမျိုးကို မောရှေဦး ဆောင်လွတ်မြောက်စေသည်။
 ဤအဖြစ်အပျက်များကိုထွက်မြောက်ရာကျမ်း ၌ မှတ်သားထားပါသည်။
 နောက်ပိုင်းကုသရေလလူမျိုးသည် အာ ဗြဟံနေခဲ့သည့်ခါရန်ပြည်နယ်၌ အခြေ ချနေထိုင်ခဲ့ကြသည်။
 သူတို့၏ပထမဦးဆုံးဘုရင်မှာ ရှောလုမင်း၊ ဒုတိယမှာ ဆာလံကျမ်းအများစုရေးခဲ့သည့် ဒါဝိဒ်မင်းဖြစ်ပါသည်။

ဒါဝိဒ်မင်းအားပြုခဲ့သည့်ဂတိတော်

န စမသာဓုန အသီလေဇိ

ဘုရားသခင်သည် ဒါဝိဒ်မင်းအား အထူးဂတိတော်တခု ပြုခဲ့သည် ကိုဆာလံကျမ်း၌ ဆိုထားပါသည်။

- ထာဝရဘုရားသည် ဒါဝိဒ်အား မိဋ္ဌာန်ကျိန်ဆိုခြင်းကိုပြု၍ သစ္စာဖျက်တော် မမူသော စကားဟူမူကား သင်၏အမျိုးအနွယ်ကို သင်၏
 ပလ္လင်တော်မှာ
 ငါတင်မည်။- (ဆာ ၁၃၂:၁၁)
 ဒါဝိဒ်မင်းသည် သူ၏နိုင်ငံတော်တည်ထောင်ပြီး လူမျိုးစုငြိမ်းချမ်းစွာနေထိုင်
 စဉ်ဘုရားသခင်အားဝတ်ပြုရန်အိမ်တော်တဆောင်တည်ဆောက်လို၏။ ဘုရားသခင်ကနာသန်ကိုစေလွှတ်ပြီး ဘုရားသခင်အတွက်
 အိမ်တော်တည်ဆောက် ရန်မလိုဟုဒါဝိဒ်မင်းအားပြောစေသည်။ ဘုရားသခင်ကဒါဝိဒ်၏ရာဇအိမ်တော်ကိုတည်ထောင်မည်။
 ယင်း၏ရာဇမျိုးနွယ်မှာတဦးသည် သူ၏နိုင်ငံတော်ကို ထာဝစဉ်စိုးမိုးလိမ့်မည်။
 -သင်သည်အသက်ကာလစေ့၍ဘိုးဘေးတို့နှင့်အတူအိပ်ပျော်သော အခါသင်၏ရင်သွေးသင်မှဆင်းသက်သော သားကိုငါချီးမြှောက်၍
 သူ၏နိုင်ငံကိုငါ တည်ထောင်မည်။ ထိုသားသည် ငါ၏နာမအဘို့ အိမ်ကိုဆောက်လိမ့်မည်။
 သူထိုင်သော ရာဇပလ္လင်ကိုအစဉ်အမြဲငါတည်စေမည်။--သင်၏အမျိုးအနွယ် နှင့် သင်၏နိုင်ငံသည်ငါ့ရှေ့မှာအစဉ်အမြဲတည်လိမ့်မည်။
 သင်၏ ရာဇပလ္လင် သည်လည်းအစဉ်အမြဲတည်လိမ့်မည်။- (၂ရာ ၇:၁၂-၁၃၊ ၁၆)
 အထက်ပါကျမ်းချက်၌ အရေးကြီးသောအချက်(၃)ချက်ပါရှိသည်။
 ၁။ ဂတိတော်သည် ဒါဝိဒ်မင်း၏ သားရှောလုမန်ကို ညွှန်းသည်မဟုတ်ပါ။ အကြောင်းမှာဘုရားသခင်ဆိုခဲ့သည့်
 - ရာဇပလ္လင်သည်အစဉ်အမြဲတည်လိမ့် မည်- ရှောလုမန်၏ကြွယ်ဝချမ်းသာ ခြင်း၊ ဉာဏ်ပညာ ကြွယ်ဝခြင်းရှိသော်
 လည်းသူ့မှာ နိုင်ငံတော်ထာဝစဉ်အုပ်စိုးခဲ့ခြင်းမရှိပါ။ (၂ရာ ၇:၁၄)၌ နာသန်က ဒါဝိဒ်မင်းအားပြောခဲ့သည်မှာ - သူ၏မျိုးနွယ်မှ
 ဆင်းသက်မည့်ဘုရင်သည် ဘုရားသခင်၏သားတော်ဖြစ်မည်။ ဘုရားသခင်သည်အာဖြစ်မည်။
 ၂။ ထိုဘုရင်သည် ဒါဝိဒ်မင်း၏ ရာဇပလ္လင်တော်မှာ အုပ်စိုးလိမ့်မည်။ (၂ရာ ၇:၁၂-၁၃)
 ၃။ ဘုရားသခင်၏ဂတိတော် ဖြစ်ပေါ် မည်ဟုကြေငြာခဲ့သည်။ (၂ရာ ၇:၁၂)

ပရောဖက်များ၏သင်ကြားခြင်း
န အနုခေညါ သ် အနု စပသစုနအု

အထက်ပါအချက်(၃)ချက်ကိုသမ္မာကျမ်း၌ အလေးထားပြောဆိုခဲ့သည်။ ဟေရှာယအနာဂတ္တိကျမ်း၌ လည်းဆိုထားပါသည်။
-ငါတို့အဘို့ သူငယ်ကိုဘွားမြင်၏ ငါတို့အားသားကို သနားတော်မူ၏ ထိုသူသည်အုပ်စိုးခြင်းအာဏာစက်ရှိလိမ့်မည်။ နာမတော်မူကား
အံ့ဩဘွယ် တိုင်ပင်ဘက်၊တန်ခိုးကြီးသောဘုရားသခင်၊ထာဝရအဘ၊ငြိမ်သက်ခြင်းအရှင်ဟုခေါ်ဝေါ်သမုတ်ခြင်းကိုခံတော်မူလိမ့်မည်။
ဒါဝိဒ်မင်း၏ရာဇလွင်ပေါ်မှာ ထိုင်၍နိုင်ငံတော်ကို နောင်ကာလအစဉ်မပြတ် တရားတော်အတိုင်းဖြောင့်မတ်
စွာစီရင်၍အမြဲတည်စေတော်မူမည်အကြောင်းအာဏာတော်တိုးတက်ခြင်းနှင့် ငြိမ်သက်တော်မူခြင်းသည် နိစ္စအမြဲရှိလိမ့်မည်။
ကောင်းကင်ဗိုလ်ခြေအရှင် ထာဝရဘုရားသည်အလိုတော်အားကြီး၍ထိုအမှုကိုပြီးစီးတော်မူလိမ့်မည်။-

(ဟေရှာ ၉:၆-၇)

အောက်ပါတူညီသည့်အချက်များအလေးပေးဆိုထားသည်။

- ၁။ သူ၏အုပ်စိုးခြင်းအာဏာစက်သည်အဆုံးမရှိ။
- ၂။ ဒါဝိဒ်မင်း၏ရာဇလွင်ပေါ်မှာ ထိုင်၍နိုင်ငံတော်ကိုစီရင်အုပ်စိုးမည်။
- ၃။ ကောင်းကင်ဗိုလ်ခြေအရှင်ထာဝရဘုရားသည် ထိုအမှုကိုပြီးစီးတော်မူလိမ့် မည်။

ဂတိတော်မူပုဂ္ဂိုလ်သည်ယေရှုဖြစ်သည်

ရွက္ခ တဓု အနု သညန စပသာဓုနိ

ဒါဝိဒ်မင်း၏ ရာဇလွင်၌ စိုးစံမည့် ဘုရင်သည် ယေရှုဖြစ်မည်ကို ယုံမှားစရာမရှိပါ။
ယေရှုမဖွားမြင်မှီ ကောင်းကင်တမန်ဂါဗြေလက မာရိအားပြောဆိုရာ -ထိုသားသည်ကား ကြီးမြတ်သောသူဖြစ်လိမ့်မည်။
အမြင့်ဆုံးသောဘုရား ၏သားတော်ဟု ခေါ်ဝေါ်သမုတ်ခြင်းကို ခံရလိမ့်မည်။ သူ့အဘဒါဝိဒ်၏ ရာဇလွင်ကို
ထာဝရအရှင်ဘုရားသခင်သည် သူ့အားပေးတော်မူမည်။ထိုသူ

၉၁

သည်လည်း ယာကုပ်အမျိုးအနွယ်ကို အစဉ်မပြတ်အုပ်စိုးလိမ့်မည်။ သူ၏ နိုင်ငံသည်လည်းအဆုံးမရှိရဟုပြောဆို၏- (လု ဝ:၃၂-၃၃)

င်းအချက်(၃)ချက်ထပ်မံညွှန်းသည်ကိုတွေ့ရသည်။

- ၁။ နိုင်ငံတော်သည်အစဉ်အမြဲတည်ရှိမည်။
- ၂။ သူသည်ဒါဝိဒ်၏ရာဇလွင်ပေါ်၌ အုပ်စိုးမည်။
- ၃။ ဘုရားသခင်ကဤဂတိတော်ကိုဖြစ်ပေါ် စေမည်။

မာရိ၏ဝမ်းမြောက်သောသီချင်း

ဗြေပျူသညါ သ် မနုဌာဓေညါ

ဘုရားသခင်၏ဂတိတော်ကိုမာရိကချီးမွမ်းသီဆိုသည့်အံ့ဘွယ်ရာသီချင်းသည်ရှင်လုကာခရစ်ဝင်ကျမ်း၌ မှတ်သားထားပါသည်
။ကောင်းကင်တမန်ကဤကလေးငယ်ဖွားမြင်ခြင်းသည် ဘုရားသခင်က ဒါဝိဒ်မင်းအားပေးသော
ဂတိတော်ကိုဖြည့်စွမ်းစေသည်ဟုပြောဆိုသော်လည်း မာရိကတဖန်အာဗြဟံ အားပေးခဲ့သော ဂတိတော်အတွက် ဘုရားသခင်ကို
ကျေးဇူးတော်ချီးမွမ်းသေး သည်။ မာရိကဘုရားသခင်သည် ထိုလူနှစ်ဦးနှင့်ပြုခဲ့သော ဂတိတော်သည် ယေရှုတဦးတည်းကိုသာ
ရည်ညွှန်းသည်ကိုကောင်းစွာနားလည်ထားခြင်းဖြစ် မည်။

-အာဗြဟံမှစသော သူ၏အမျိုးအနွယ်အား သနားခြင်းကျေးဇူးတော်ကိုအစဉ်
အမြဲပြုခြင်းငှါသတိထား၍မိကျွန်ကုသရေလကိုမစတော်မူပြီဟုဆို၏-
(လုဝ:၅၄-၅၅)

နိုင်ငံတော် -- နု ဌညါသာ

ယေရှုထုတ်ဖော်ကြေငြာမည့်နိုင်ငံတော်သည်ဤကမ္ဘာမြေပေါ်၌ တည်ရှိလိမ့်မည်ဟူ၍ယုံမှားစရာမရှိပါ။သူသည်ဤနိုင်ငံတော်
၏ရှင်ဘုရင်ဖြစ်မည်။သူ၏နောက်လိုက်များလည်း အုပ်စိုးသည့်အရာ၌ ပါဝင်မည်။ ယေရှုကသူ၏ တမန်တော်အား ပြောခဲ့သည်မှာ
-ငါအမှန်ဆိုသည်ကား အလုံးစုံသော အရာတို့ ကိုအသစ်ပြုပြင်သော ကာလ၌ လူသားသည် ဘုန်းရှိသောပလ္လင်

၉၂

တော်ပေါ်မှာ ထိုင်တော်မူသောအခါ ငါ့နောက်သို့လိုက်ကြသော သင်တို့ သည်တဆယ့်နှစ်ခု သောပလ္လင်ပေါ်မှာထိုင်လျက်ကူသရေလ တဆယ့်နှစ်မျိုး ကိုစစ်ကြောစီရင်ကြလတံ့။- (မာဇး ၂၈)

ဤသည်မှာ အစကနဦး၌ ဘုရားသခင်၏ရည်ရွယ်ချက်ကို ကမ္ဘာမြေပေါ်မှာ ဘုန်းတော်ထင်ရှားရန်နှင့်ငြိမ်သက်ခြင်းရှိရန်ဖြစ်ပါသည်။

- ငါအသက်ရှင်သည်ဖြစ်၍ ထာဝရဘုရား၏ဘုန်းတော်သည် မြေတပြင်လုံး၌

နံ့ပြားလိမ့်မည်။- (တော ၁၄: ၂၁)

ကမ္ဘာမြေပေါ်သို့ ယေရှုပြန်ကြွလာပြီးရှင်ဘုရင်ဖြစ်စဉ်၌ အရာအားလုံးဖြည့်စွမ်းလိမ့်မည်။

ပင်တေကုတ္တေပွဲ၌ ပေတရုဟောပြောနေစဉ် အဓိကအရေးပါသည့်အချက်တခု မှာယေရှုသည်ဘုရားသခင်က ဒါဝိဒ်မင်းအားပြုခဲ့သောထင်ရှားသည့်အဆက် မျိုးနွယ်ဖြစ်သည်။ ဒါဝိဒ်မင်းသည် ခရစ်တော်ဘုရင်အဖြစ် တည်ထောင်မည့် နိုင်ငံတော်ကိုမြော်မြင်နေကြောင်းဆာလံကျမ်း၌ ပေတရုကရည်ညွှန်းခဲ့သည်။

- ညီအကိုတို့အမျိုး၏အဘဖြစ်သော ဒါဝိဒ်၏အကြောင်းကို ငါသည်သင်တို့ အားအတည့်အလင်းပြောပါရစေ။ ထိုဒါဝိဒ်သည် သေ၍ သဂြိုဟ်သောတွင်း သည်ယခုတိုင်အောင်ငါတို့၌ ရှိ၏ ထိုသူသည်မိမိအမျိုးအနွယ်ထဲက လူဇာတိ

အားဖြင့်ခရစ်တော်ကိုဘုရားသခင်ထမြောက်စေ၍မိမိပလ္လင်ပေါ်မှာတင်တော်မူမည်။- (တ ၂: ၂၉-၃၀)

- ယေရှုရှင်ပြန်ထမြောက်ခြင်းသည် တိကျသည့်အမှတ်တခု ဘုရားသခင်က

ဒါဝိဒ်မင်းအားပြုသော ဂတိတော်ကိုဖြည့်စွမ်းသည်ဟုတမန်တော်ကရှင်းလင်းခဲ့သေးသည်။-

ထိုယေရှုကိုဘုရားသခင်ထမြောက်စေတော်မူသည်ကို ငါတို့ရှိ သမျှသည်သက်သေခံဖြစ်ကြ၏- (တ ၂: ၃၂)

အချိန်အခါရောက်စဉ်ထာဝရဘုရားက- သင်၏ရန်သူတို့ကိုသင်၏ခြေတင်ရာ

ငါမချထားမီတိုင်အောင်ငါ့လက်ကျံဘက်၌ ထိုင်နေလော့- ဟုသခင်ယေရှုအားမိန့်တော်မူသည်ကို ဒါဝိဒ်ကနားလည်ထားပြီးဖြစ်သည်ကို ပေတရုကပြောခဲ့

သည်။ထိုနောက်တမန်တော်ဆက်ပြောခဲ့သည်မှာ - ထိုကြောင့်သင်တို့သည် လက်ဝါးကပ်တိုင်မှာကွပ်မျက်သော ယေရှုကိုဘုရားသခင်သည် ခရစ်တော်

အရာ၌ ဦး၊ အစိုးရသော အရှင်အရာ၌ ဦး၊ ခန့်ထားတော်မူသည် အကြောင်း ကိုကူသရေလအမျိုးသားအပေါင်းတို့အတပ်အမှန်သိမှတ်ကြလော့။- (တ ၂: ၃၄-၃၆)

ဘုရားသခင်၏အာမခံချက်

၀. သို့ ကမေညေအနန

သမ္မာကျမ်း၌ ပေါလုက အာသင်လူမျိုးအား ပြောကြားရာတွင် ချိုး၍ အံ့ဘွယ်ရာမြော်လင့်ချက်တရပ်ပေးခဲ့သည်။ - ခန့်ထားတော်မူသောအားဖြင့်လောကီသားတို့ကိုဖြောင့်မတ်ခြင်းတရားနှင့်ညီလျော်စွာ စစ်ကြောစီရင်မည့် နေ့ရက်ကို ချိန်းချက်တော်မူပြီ။ ထိုသူကို သေခြင်းမှ ထမြောက်စေတော်မူသောအားဖြင့် ခပ်သိမ်းသော လူတို့အားယုံ လောက်သောသက်သေကိုပြတော်မူပြီဟုပေါလုဟောပြော၏- (တ ၁၇: ၃၁)

လောလာခြင်း(၇)အတိုချုံး ၊ ကာမေပ

- ကမ္ဘာမြေပေါ်နှင့်ပတ်သက်၍ သမ္မာကျမ်း၌ ဘုရားသခင်၏ ကြံစည် တော်ကိုဖွင့်ပြထားသည်။
- ဤကြံစည်တော်များ ဖြည့်စွမ်းမည့် သူသည် အာ ဗြဟံနှင့် ဒါဝိဒ်မှဆင်း သက်မည့်မျိုးနွယ်ဖြစ်သည်ကိုဘုရားသခင်ကပြောခဲ့သည်။
- ဂတိတော်မှရှိမည့်သူသည်ယေရှုဖြစ်သည်။
- ဘုရားသခင်၏နိုင်ငံတော် တည်ထောင်မည့် အချိန်တွင် ယေရှုသည် ဤလောကကိုဖြောင့်မတ်ခြင်းဖြင့်စီရင်အုပ်စိုးမည်။
- ဤမြော်လင့်ချက်သည် ဓမ္မဟောင်း၏ သွန်သင်ခြင်းပေါ်မှာ အခြေခံ ပြီးယေရှုနှင့်တမန်တော်များ၏ သတင်း၌ ရှင်းလင်းစွာ ပါဝင်သည်။

ဖတ်ရှုရန်ကျမ်းချက်များ
ဟောရှာ ၁၁။ တ ၂။ ရော ၄။ ဟောရှာ ၃၅။ ဆာ ၁၃၂။ လု ၁၉။

လေ့လာခြင်း(၇)မေးခွန်းတိုများ

- ၁။ ကမ္ဘာမြေပေါ်ကောင်းကြီးမင်္ဂလာဆောင်လာမည့်သူသည်အာ ဗြဟံ၏မည် သည့်မျိုးနွယ်ဖြစ်သနည်း။
  - (က) က္လဇက် (ခ) ဒါဝိဒိ
  - (ဂ) ယောသပ် (ဃ) ယေရု
- ၂။ က္လသရေလလူမျိုးစုသည်မည်သည့်တိုင်းပြည်၌ ကျွန်ုပ်ဖြစ်ခဲ့သနည်း။
  - (က) အာဖရိက (ခ) ခါရန်
  - (ဂ) အီဂျစ်(အဲဂုတ္တုပြည်) (ဃ) အီတလီ
- ၃။ သမ္မာကျမ်း၌ မည်သည့်စာအုပ်သည် က္လသရေလလူမျိုး ကျွန်ုပ်အဖြစ် မှလွတ်မြောက်ကြောင်း ရေးသားခဲ့သနည်း။
  - (က) ကမ္ဘာဦးကျမ်း (ခ) ဝတ်ပြုရာကျမ်း
  - (ဂ) ထွက်မြောက်ရာကျမ်း (ဃ) တောလည်ရာကျမ်း
- ၄။ က္လသရေလ၏ပထမဆုံးဘုရင်ကားမည်သူနည်း။
  - (က) ရှောလု (ခ) ရှောလမွန်
  - (ဂ) ဒါဝိဒိ (ဃ) ရှမေလ
- ၅။ ဒါဝိဒိကဘုရားသခင်အားမည်သည်ကိုဆောက်လုပ်ပေးမည်နည်း။
  - (က) နန်းတော် (ခ) မြို့တော်
  - (ဂ) ဝတ်ပြုရာအိမ်တော် (ဃ) ယင်ပလ္လင်
- ၆။ ဘုရားသခင်ကဒါဝိဒိအားမည်သည့်ဂတိတော်ပေးခဲ့သနည်း။
  - (က) ချမ်းသာကြွယ်ဝခြင်း (ခ) သူ၏နိုင်ငံတော်ထာဝစဉ်တည်ရှိခြင်း
  - (ဂ) ကျမ်းမာခြင်းနှင့်အသက်ရှည်ခြင်း (ဃ) ပျော်ရွှင်ခြင်းနှင့်တိုးပွားခြင်း

၉၅

- ၇။ က္လသရေလမှမည်သည့် ပရောဖက်က -ယေရှုမှ ဘုရင်တပါး ထွက်ပေါ် မည်- ဟုဟောသနည်း။
  - (က) ဟေရှာယ (ခ) ဩဗဒိ
  - (ဂ) ရှမေလ (ဃ) ဟောရှေ
- ၈။ ဒါဝိဒိ၏ရာဇပလ္လင်ပေါ် အုပ်စိုးမည့်ဂတိတော်မှမျိုးနွယ်သည်မည် သူနည်း။
  - (က) ရှောလမွန် (ခ) ယေရု
  - (ဂ) ဟေဇကီမင်း နဖုနုဒု (ဃ) ရောဗောဠ်နုသုသော
- ၉။ ဘုရားသခင်ဂတိတော်ရှိမည့် နိုင်ငံတော်သည် မည်သည့် နေရာမှာ တည်ထောင်မည်နည်း။
  - (က) ကမ္ဘာမြေပေါ်မှာ (ခ) ကောင်းကင်ဘုံ
  - (ဂ) လေဟာနယ် (ဃ) လူတို့၏နှလုံး
- ၁၀။ ဘုရားသခင်က သူ၏ဂတိတော် ဖြည့်စွမ်းရန် မည်သည့် အာမခံချက် ပေးသည်ကိုပေါလုကအာသင်၌ ညွှန်းသနည်း။
  - (က) ရာသီဥတုများ (ခ) ယေရုဖားမြင်ခြင်း
  - (ဂ) နေနှင့် ည(ဃ) ယေရုရှင်ပြန်ထမြောက်ခြင်း။